

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENÉRTÉK ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

A légy.

Tolakodó és szemtelen állat, — így ír róla a természetrajz. Csakhogy épen hozzá nem teszi, hogy olyan, mint egy osztrák vigéc. Vagy nincs épen olyan tolakodó? Lehet, de majdnem olyan. Mert ha kikergettük az ajtón, ez is bejön az ablakon.

Az osztrákon kívül nem is igen léteznek a légnél nagyobb ellenségünk. És erről beszélni most eléggé aktuális dolog, midőn a költségvetés tárgyalásánál konstataáltak, hogy Magyarország közegészségi viszonyai valósággal ázsiaiak. Az ország sok vidékén a mizerabilis fiúetések miatt nincs orvos, holott a gyermekhalandóság, sőt a felnőttek pusztulása is elrettentő nálunk.

A fertőző kórok, mint a tüdővész, skarlát, difteritisz, bélhurut, vérhas, tífusz stb. Olyan otthonra nem igen talál, mint Magyarországon.

Sokan talán nem is gondolják, hogy e rettenősen pusztító kóroknak a higienikus elővigyázat nullifikálásán kívül leghatalmasabb terjesztői a legyek.

Tudvalevő, hogy a házi légy minden olyan dologra rászáll, amely a betegségokozó baktériumok tenyésztelepe; így rászáll a dögre, az erjedő anyagokra, piszokra, köpetre és az ember egyéb váladékaira, de rászáll akár rögtön utána

az élelmiszerekre vagy magára az emberre is. Ily módon ezer meg ezer esetben visz végbe fertőzést ez a folyton közelünkben szemtelenkedő ellenségünk.

A legtöbb esetben a bekövetkezett fertőzés mikéntjét nem lehet megállapítani. Hány szüle zárja el ragály idején, ugyszólván hermetice, féltett gyermekét, hogy a veszedelemtől megóvja és mégis, dacára minden óvintézkedésnek, hányszor történik megbetegedés ilyen esetekben is.

Legtöbbször a legyek vitték be a halálos kór csiráját ilyenkor a családba.

Ha ez így van, pedig elvitathatatlanul így van, mert hiszen néha szemmel láthatólag viszik végbe a legyek a fertőzést, olyankor t. i. mikor a dögről emberre szállva egyetlen csipéssel viszik át az ember vérebe a hullamérget s okoznak iszonyu betegséget, sőt gyakran halált, akkor felmerülhet az a kérdés, hogy nem lenne-e lehetséges a legyek ellen védekezni vagy pedig a legyeket kiirtani, esetleg gyéríteni?

A legyek kiirtása első pillanatban lehetetlennek látszik, pedig nem az. A lehetősége meg volna ennek, sőt az ide vonatkozó radikális intézkedések kivihe-tőségének is, csak az a kérdés, hogy akarja-e a hatóság?

Erre vonatkozólag jó tudni, hogy Cuba szigetének kormánya megsokalta

az ott dühöngő sárgaláz pusztításait s elhatározta, hogy e gyilkos kór okozóit: a szunyogokat a szigetről kiirtja.

Persze ott is mosolyogtak ezen eleinte, mint bizonyára az én jelen „legyeskedésem“-en is, de a kormány egész komolyan hozzáfogott terve megvalósításához, szigorúan keresztülvitt minden intézkedést, aminek az lett a vége, hogy a szunyogok eltűntek a szigetről, de eltűnt a sárgaláz is. Egyszermindenkorra, biztosan.

A kubaiak nem tettek egyebet, mint hogy minden mocsarat kiszáritottak.

A legyek ellen persze sokkal körül-ményesebben kellene eljárni s még hozzá egyszerre legalább is az egész Európában.

Mindenek előtt szigorú hatósági intézkedéssel meg kellene akadályozni a döggök nyílt helyre hurcolását s alaposan fertőtleníteni minden személtérakó helyet. Ezenkívül pedig a szó szoros értelmében irtani, illetőleg hivatásos alkalmazottakkal is irtatni kellene a legyeket.

A módja könnyű. Tudjuk, hogy sok háznál különféle légyvesztő szer-ekkel csak egy nap alatt is több ezer legyet elpusztítanak.

Ezt a házankénti pusztítást kötelezővé kellene tenni; minden házra ki kellene vetni az elpusztítva beszo-rgálta-

A minta-szobalány.

— Valaki csöngel, Irén, mondta Langelottné asszony a szobalányának, aki megható gyöngédséggel szorgoskodott körülötte, amint a hintaszéken pihent hosszas betegsége után lábadozva.

— Igen, nagysága, felelt a leány, miután arra nézett. Egy ur van itt. Azt mondja, hogy a mi urunknak nagybátyja. Azt mondtam neki, hogy a nagyságos ur kiment, a nagysága pedig gyöngékedik és nem fogad senkit.

— Irén, te kifogástalan szobalány leszel, ha lesszokol arról a bosszantó szokásodról, hogy mindig a nagy lábaidat nézed, mintha rémülve látnád, hogy szemlátomást dagadnak.

— Igyekezni fogok, nagysága.

— Ne vágj olyan sértődött arcot, leányom, egy hasznodra szolgáló megjegyzésért . . . Én csak dicséreteket mondhatok rólad.

— Nagysád nagyon jó.

— Valaki füsszentett az előszobában.

— Valóban, el is felejtettem. Bizonyosan az az ur, akiről szólottam.

— Menj, kérdezd meg a nevét.

— Teringettél! — hallatszott be az előszobából. mondd az asszonyodnak, hogy sürgősen beszéljem kell vele. Csak nem néztek valami tolvajnak!

Erre felnyílt a szobaajtó s a szobalány mögött Langelottné egy derűlt, nővér férfiarcot pillantott meg.

— Ez az ur nem akar távozni, nagysága, mondta a szobalány pityergősen.

— Nézzem rám asszonyom, — szólt az idegen belépve. Az ilyen fejjel, mint amilyen az enyém, nem lehet rossz indulatu az ember. Kegyes lesz tehát nagysád fogadni, ugye-e bár?

— Valóban, uram, ön erőszakosan hatol be hozzám.

— Távozom, asszonyom, ha úgy parancsolja.

— Ugyan miről van szó uram?

Az idegen sokatmondóan a szobalányra, majd az ajtóra nézett.

Langelottné nem érthette őt félre.

— Irén, kínáld meg székkal az urat és menj ki a szobából!

Pillanatnyi nyugtalanság szállotta meg, amint egyedül maradt az idegennel, ki a kö-

vetkező pillanatban egész szerényen így mutatta be magát:

— Josse vagyok, titkos rendőrbiztos, asszonyom.

— De uram?

— Ne izgassa fel magát, asszonyom.

Sem nagysád, sem a tisztelt férje nincsenek közvetlenül érdekelve.

— Szeretem is hinni.

— A nagysád szobaleánya hozott ide, aki nagy zsvány és hozzá meg férfi.

— Férfi? Az lehetetlen! Ön valóban rémületbe ejt.

— Nincs oka többé a rémületre, nagysád . . . Az embereim őrzik a ház mindkét kijáratát . . . A nagysád Irénje rászolgált az elővigyázatnak erre a fényezésére. A valódi neve Mélard Germain, gunynéven La Mélasse vagy Vaskéz. A fekete paróka és a kis fehér főkötő alatt egy izmos, szőke legény lappang, a Lemarcier-utcai gyilkosság főtettese.

— Ez lenne Irén? . . .

— Bizonyítékaink vannak rá. De számítsunk egy kissé. A bűntény elelőtt egy hónappal és hat nappal dotálódik. Mióta van a leány a nagysád szolgálatában?

Mindennemű kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

tandó legyen minimális mennyiségét, de egyszersmind ezekért fizetni is kellene valamit a beszolgáltatónak, mondjuk minden literért néhány fillért.

Kellene azonban légyvesztő állomásokat is berendezni, ahol hivatászerűleg csupán légy pusztítással foglalkoznának és pedig olyan apparátussal, hogy naponta a legyek millióit vagy milliárdjait pusztítanák el.

Ez sem kivihetetlen, sem nem neveltséges, mert ha például van magyar királyi marhaszó-áruda és ez nem marhaság, akkor lehetne magyar királyi légyvesztő hivatal is.

A pusztítás kitett mérgezett csalétekkel rendkívül egyszerűen történhetnének. Tudjuk, hogy a legyek a szagra roppant messzeségből is hirtelen összegyülekeznek.

Ilyen módon először a legyek nagyon is hamar észrevehetőleg gyérülnének, később roppant területre kiterjedőleg ki is pusztulnának.

Ez a dolog mindenestre meg is lesz. Amerikában már szóvá tettek a lapok egy ide vonatkozó mozgalmat. Csak az a kérdés, hogy mikor és kik fognak a kivitelhez?

Magyarországnak nem szükséges mindig mások után kullogni, itt Európában ez ügyben lehetne kezdeményező a magyar kormány. Nem vallana vele szégyent.

Itthon pedig kísérletezésül akár rögtön meg is kezdhetné az irtást. Mert hiszen ha már nem jut az államkasszából közegészségügyi egyéb befektetésekre és orvosok fizetésére, egy kis légyvesztőre csak telnek?

És ez, akárki mit mond rá, volna olyan fontos, mint a létszámfelemelés

— Éppen tegnap fizettem ki az első havi bérért, ajándékkal megtoldva.
— Megérdemelte, persze!
— Valóságos mintaképe a szobalányoknak; nagyon meg voltam vele elégedve... De hát a bizonyítványt, melyek Gémancé Irén névre szólanak?
— Lopottak egész egyszerűen.
— De én irtam a volt gazdájának.
— Vidékre, bizonyítvánnyal?
— Rennesbe, igen. Felelt nekem, uram.
— Felelt igen, a valódi Irénre vonatkozóan, ki most sir bizonyára valahol elvesztett bizonyítványaiért.
— Oh, Istenem, milyen veszedelem.
— Többé nem az; csillapodjék nagysád... Kérem, csöngesse be a lányt. Biztosítom nagysádat, hogy nem tarthat többé semmitől. Ha engemet meg is szimatolt a gazfickó, legteljebb ellenem fordul, de én tudok neki mivel felelni.
— Oh, csak aztán baja ne essék önnek!
— Legyen nyugodt; Jossenak hívnák engemet és ötvös vagyok a magam módja szerint.
— Ugy hát csöngessenek?
— Kérem, nagysád. És intézze úgy a dolgot, hogy a leánynak nagysád és én köztem kelljen elhaladnia. És én bemutatom nagysádnak a vaskezet kipányvázva, a magam módja szerint.
A villamos hívásra a leány benyitott.
— Nagysád csöngött?
— Pedig kétszer is.
— Az ezüstneműt tisztítottam, nagysád s meg kellett törölnöm a kezemet s felöltönnem a fehér kötényt.
— Ah, már nem is tudom, hogy mit akartam... Addig is fogd ezt a tükröt!

és a Dreadnoughtok építése? Vagy fontosabb is volna talán?

Bizony, még pedig sokkal!

Simon István.

Ideges a munkapárt. A földmivvelésügyi tárca költségvetéséhez ma újabb szónokok jelentkeztek, úgy hogy a kormány és munkapárt körében azt tartják, hogy az ellenzék amerikaizik. A költségvetés tárgyalását azért nyújtogatják, hogy a véderőreformra minél később kerüljön a sor, mert a nyári hónapokban sokkal nehezebb a többséget együtt tartani. A munkapárt vezetői már arról is beszélnek, hogy a költségvetés tárgyalásának tartamára az üléseket egy órával meghosszabbítják. A kormány azonban még nem foglalt állást a kérdésben. A Justh-párt, abban az esetben, ha a kormány tényleg meghosszabbítaná az üléseket, még nagyobb számban fog résztvenni a vitában és követelni fogják a választójogi reform biztosítását.

A trónörökös külpolitikája. Mikor Ferencz Ferdinánd trónörökös Budapesten váratlanul kihallgatáson jelent meg a királynál, a bécsi budapesti és a külföldi lapok különféleképp magyarázták az audiencia jelentőségét. A londoni Daily Telegraph mai száma bécsi forrásból azt a hírt hozza, hogy az audiencia külpolitikai kérdéseknek szól.

A trónörökös — írja a londoni lap — mostanában fokozott érdeklődéssel foglalkozik a külpolitikai kérdésekkel és jelentékeny részt vesz azok intézésében. Mostani audienciáján azt a kívánságát fejezte a király előtt, hogy a monarchia igyekezzék minél előbb a legszorosabb viszonyt létesíteni Oroszországgal és e célból tegye meg a szükséges lépéseket.

Ezzel hozzék összeköttetésbe azt a hírt, hogy a trónörökös legközelebb Pétervárra utazik. Ugyanekkor hangzott a trónörökös azt is, hogy kívánatos volna egy olaszországi látogatás is, hogy a hármasszövetség e tagjához való viszonyukat szorosabbá tegyék.

A leány az asszonya és Josse közt közeledett az előbbi felé, miközben Josse egy gyors mozdulattal békóba szorította a leány csuklóját s egyuttal lekapta a fejéről a fehér főkötőt a fekete parókával együtt.

— Nagysád, van szerencsém bemutatni önnek Mélaud Germaint. Másképpen Mélassét, avagy Vaskezet, mondta Josse.

— Sohase páváskodj, ha gazul törbe ejtetted az embert, — mordult rá az alszobaleány.

— Josse ur, könyörgött könnyek közt Langelotné, távolítsa el ezt a nyomorultat.

— Nyomorult? Hát nem ápoltalak ön feláldozóan. te liba! — ordított rá dühösen a gonosztevő.

— Oh, minő borzalom! susogta Langelotné s kezeibe temette arcát.

— Oh, eldughatod a pofádat azok után amiket a belegséged alatt látni engedél nekem, kiállott rá a gyilkos.

Josse alig bírta nevetését elfolytani s szavakra s magával vonszolta Vaskezet.

— Ne rugdalózz kölyök, négy emberem áll az ajtó előtt, — mondta neki.

— Oh, jól tudom, hogy te sohasem vagy egyedül, mint a poloskák, mi!

És nagyot köpött a Vaskéz a szőnyegre a volt asszonya felé fordulva, miközben hoztette:

— Nagysád nem fog erős vádakkal felépni ellenem az esküdtiséken. Ez nem volna méltó nagysádnak, miután olyan nagyon jó szive van.

És hagyta magát elvezettetni magát, miután belátta, hogy le vagy győzve.

Paul Aréne.

Ugrál a néppárt.

Polónyi mesterkedései.

Tegnap gróf Batthyány Tivadar másfél óras gyönyörű beszédben fejtette ki nézeteit a földmivvelésügyi politikáról. Az ülés végén a néppárt Polónyival karöltve intézett kirohant: Justhék ellen, de csufos kudarcot vallottak.

Szmrecsányi György indokolta meg az összeférhetlenségi törvény eltörlésére vonatkozó indítványát.

Elnök: Kabós Ferenc.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Huszár Károly (sárvári) jegyzett be interpellációt a pénzügyminiszterhez az osztályorsjegyek árusítása körül elkövetett visszaélések tárgyában.

Az elnök javaslatára a Ház kimondja, hogy délben 12 órakor Szmrecsányi György indokolja meg az összeférhetlenségi törvény eltörlésére beadott indítványát és az indítvány felett való határozathozatal után Huszár Károly terjeszti elő interpellációját,

Következik

a földmivvelésügyi költségvetés

folytatólagos tárgyalása.

Sümegi Vilmos (Justh-párti): Az élelmszer kérdést fejtegeti és szükségesnek tartja, hogy a főváros állomásain vegyakisérleti állomásokat rendezzenek be. A székelyföldi ki- rendeltségről beszél, amelyet fontosnak és a székely nép érdekében döntő fontosságúnak tart.

Gróf Batthyány Tivadar (Justh-párti): A kormány nagyon szűken bánt a földmivvelés céljaira fordítandó pénzzel és ezért bizalmatlan a kormány iránt. Az 1911. évi költségvetés 126 millióval emelkedett, ebben a földmivvelésügyi tárca csak egy- és félmillióval emelkedett. Ez indokolja meg legvilágosabban bizalmatlanságát. A mezőgazdák is fontos érdeke, hogy Magyarországon hatalmas ipart csináljunk. Ez kivihetetlen a gazdasági önállóság nélkül. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Akarjuk és tudjuk a gazdasági önállóságot elérni.

Justhék és a szociálisták.

Reflektál Huszár Károly nyilatkozataira. A Huszár támadásainak az az eredménye, hogy most már nemcsak meggyanúsítják a pártot a szociálistákkal való szövetkezés miatt, hanem egy vidéki lap egyenesen azzal az ocsmány vádakkal illeti, hogy a román nemzetiségekkel fogtak kezét. A saját és pártja nevében kijelenti, hogy ők a nemzetiségekkel nem szövetkeztek. (Helyeslés a baloldalon.) Mi az egyenlő titkos választói jogot akarjuk.

Vermes Zoltán: Nem hazafias dolog. (Nagy zaj.)

Kun Béla: Így nem lehet kivívni a népjogokat. (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Tiltakozom az ellen, hogy hazafiságban velem bárki is versenyezzen. (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar után felállott Huszár Károly, hogy személyes kérdésben válaszoljon Battyánynak.

Beszédben — ugymond Huszár — tudatosan támadtam a Justh pártot, mert kép telenségnek tartom, hogy egy magyar párt szövetkeztek a szociáldemokratákkal, akik az állam, a vallás és a tulajdon intézménye ellen izgatnak.

Óriási zaj tört ki e szavakra a Ház minden részén. A Just-pártiak felugrottak helyükről és tiltakoztak Huszár szavai ellen. Kun Béla hangosan kiáltja:

— Mi az általános választói jogot akarjuk és aki ezt komolyan akarja, az mindenkivel szövetkezik. Mi csak ezért szövetkeztünk a szociálistákkal.

Huszár Károly: Arról van szó, hogy egy nemzeti párt nem haladhat együtt a nemzetközisekkel.

Ráth Endre: Az általános választójog kivívása nemzeti érdek.

Megszólalt ekkor Polónyi Géza, aki mai szereplésével teljesen szakított a függetlenségi párttal és a néppárt segítségével inszenálta a viharos jeleneteket.

— De ezt csak hazafias alapon lehet megcsinálni! — mondotta Polónyi.

A Jush-pártiak felugráltak helyükről és fenyegetőleg fordultak Polónyi felé.

— Ne bontsd meg sorainkat! Új más-hová! Közöttünk nem lehet ilyen nézeteket vallani.

Polónyi Géza: Arról van szó, hogy magyarok vagyunk-e vagy sem.

Gróf Batthyány Tivadar: Ne taníson bennünket hazafiaságra!

Sümei Vilmos: Hát mikor a horvátokkal és a szerbekkel paktált!

A Ház minden oldalán nagy zaj kísérte ezeket a szavakat.

A néppárt gunyos mosolylyal tapsolt a függetlenségi marakodásához.

Polónyi Géza Sümeihez fordulva folytatva: Én a vezérőlbizottság megbízásából tárgyaltam.

Huszár Károly fenntartja amiket mondott és befejezi szavait. A Jush-párt tüntetőleg tapsolt Batthyányinak, mire az elnök felfüggesztette az ülést és közölte, hogy szünet után Krecsányi fogja megindokolni a törvényjavaslatát.

Szünet után

Szmreecsnai György az összehívhatatlansági törvény eltörlesztését indítványozta, végül Huszár Károly terjesztett elő interpellációt.

A városi közgyűlés előkészítése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Ma délután 3 órakor ülést tartott a jog- és pénzügyi bizottság és ez alkalommal folytatták a legközelebbi városi közgyűlés tárgysorozatára kerülő ügyek előkészítését. A bizottság igen hosszasan és behatóan megvitatta a városi szabályrendeleti tervezetre vonatkozólag leérkezett miniszteri leiratot. Erről lapunk más helyén számolunk be.

Az ülés részletes lefolyása a következő:

Az ülésen Vargha Elemér elnökölt. — Résztvettek még Magoss György dr főügyész, Márk Endre udvari tanácsos, Szilágyi Imre, Aczél Géza főmérnök, Tüdös János dr orsz. képviselő, Révi Nándor dr, Löfkovits Márton dr, Roncsik Lajos főszámvevő, Jánosi Zoltán, K. Tóth Mihály kultúratanácsnok, Poroszlay László, Dóczi Emil dr és Tóth Emil dr jegyző.

Jegyző ismerteti az Erzsébet-utca 52. és 56. számú házak megvételének ügyét, a mely telkekre a városnak a közbeeső 54. számú, már városi tulajdoni képező házzal kapcsolatosan utcarendezés és építkezés céljából van szüksége. Az 56. számú ház tulajdonosai, özv. Fritsné és leányai 100 ezer koronát kérnek az ingatlanokért, holott ez a mérnöki hivatal becslése szerint 30 ezer koronánál nem ér többet. Ezért erre a házra vonatkozólag a bizottság a kisajátítási eljárás folyamatba vételét javasolja.

A 52. számú ház tulajdonosa, Tarbai József 32 ezer koronára becsült házáért 48

ezer koronát kért, a bizottság 40 ezer koronát megadhatónak találta, de többet nem.

Jásznagykunszolnokmegye annak idején átiratot intézett Debrecenhez, hogy a szolnoki csa lakozás mellett irjon fel a kereskedelmi miniszterhez a Duna—Tisza-csatorna létesítésére vonatkozólag. Debrecen ezt a feliratot maga is pártolta. Minthogy pedig a miniszter már a csongrádi torkolat mellett foglalt állást, ezért az újabb feliratát a képviselőházhoz intézi és azt indítványozza, hogy az eléje kerülő törvényjavaslatot most ne vegye tárgyalás alá, hanem a kérdés alapos előkészítését mondja ki szükségesnek.

Tüdös János dr ellenzi ennek a feliratnak a pártolását, mert a Duna—Tisza-csatorna létesítése országos közérdek, amit tisztán azért elhalasztani kért, mert a szolnoki torkolat Debrecenre előnyösebb volna, nem lehet. Inkább legyen meg ez a csatorna csongrádi torkolattal, mint sehogy sem.

Magoss György dr a szolnoki csatlakozás előnyeit fejtegeti, minthogy azonban e tárgyban Debrecen már felült egyszer, így csak az átirat tudomásul vételét indítványozza.

A bizottság ez értelemben határozott. Szolnokdobokamegye a hegyiszőlők országos fejlesztése érdekében intéz feliratot a miniszterhez a költő talaju szőlőkkel szemben. Tudomásul szolgál.

Aczél Géza főmérnök előterjeszti, hogy a szepesi ut teljesen járhatatlan és használhatatlan. Az érdekelt birtokosok arra kérik a várost, hogy az utat lássa el burkolattal. A mérnöki hivatal ez irányban már számításokat tett és megállapította, hogy az utburkolás 56 ezer koronába kerülne, míg a járhatatlan részek helyrehozása és egy hid készítése az ut többi részének a mai állapotban hagyása mellett 12 ezer koronát emésztene föl. Kéri a főmérnök, hogy a bizottság hozzon határozatot a szepesi ut kijavítása tárgyában.

Révi Nándor dr amellelt van, hogy a 56 ezer koronába kerülő munkálatokat végeztessék el, egyben felhívja a figyelmet a kertészekre is.

Magoss György dr csak az utjavítás mellett van, mert a város nem költsékezhet annyit a külsőségek újrainak elkészítésére, már pedig akkor minden irányban ki kellene építeni az utakat.

Többek hozzászólása után a bizottság a 12 ezer koronába kerülő utjavítás mellett foglalt állást.

Az állatorvosok Budapesten országos egyesületet kívánnak létesíteni a tudományosság fejlesztése és a tagok érintkezésének könnyebbé tétele céljából. Az egyesület céljaira 100 koronát javasol megadni a bizottság.

Erdei István elhalt nyomdász özvegyének havi 30 korona, Valaskó János hűdékes volt utcaseprőnek és gyermekeinek pedig havi 20 korona segélyt szavaztak meg.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönök et nyújt kezesség, betáblázás mellett, értékpapi vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazga ósága.

Öngyilkos tifusz beteg

Lázalomból a másvilágra.

Egy szerencsétlen betegember vetett véget tegnap délután borzalmas módon az életének. Lázalomból egyszerre felriadva leugrott az ágyáról s egy borotvával elvágta a nyakát.

Az öngyilkos Tóth György 31 éves rendőrségi kézbesítő. Tóth már hetek óta beteg feküdt a lakásán. Tifusz támadta meg s a kórházban ápolták. Innét azonban Tóth a Gólya-utca 7. szám alatti lakására vitette magát, mert úgy gondolta, hogy jobban ápolják hozzátartozói.

A szerencsétlen ember napok óta lázasan fetrengett az ágyán s nagy szenvedései voltak.

Tegnap délután egy időre elaludt. A családja örült, hogy a beteg legalább álmában nem érzi a fájdalmait. Felesége és gyermekei, kik az ápolástól már ki voltak merülve, kimentek az utcára egy kis levegőt szívní. Mialatt távol voltak a beteg, Tóth felébredt. Lázasan beszélt össze-vissza. Hangosan kiabált, mire beszaladtak hozzátartozói Tóth a feleségének panaszkodott, hogy őt egy rablóbanda kergeti s úgy ki van merülve, hogy szomjas. Az asszony tudta, hogy férje lázas és vigasztalta. A beteg megnyugodott, mire egy pohár vizet kért. Felesége teljesítette a kérését. Alig hajtotta fel a vizet, újból kitört rajta az üldözési roham, mely ellen úgy védekezett a szerencsétlen ember, hogy leugrott az ágyáról s előkapta a borotváját, melylyel elmeteszte a nyakát.

Tóth György torró vére hatalmas sugárban szökött ki a vágás nyomán. Felesége megdermedve állott a beteg előtt tétován s nem tudta mihez kapjon először. Tóth hörögve esett össze, mialatt a vére egyre folyt. Az asszony percek múlva ocsudott fel a meglepetéséből és kiszaladt az udvarra, ahol segítségért kiáltott. A szomszédok telefonon hívták a mentőket, akik beszállították a kórházba Tóthot. A szerencsétlen emberen segíteni nem lehetett, mert utközben meghalt.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Szegény ifju története színmű Aczél Iloná fellépte.

Pénteken Bob herceg operett Komlóssy Emma fellépte.

Szombaton Bőregér operett Komlóssy Emma fellépte.

Vasárnap délután Iglói diákok énekes színmű Karszemélyzet jutalomjátéka.

Vasárnap este Bob herceg operett Komlóssy Emma fellépte.

* Aczél Ilona vendégjátéka. Herczeg Ferenc nagyhatású színművében, a Dolovai nábob leányában lépett fel tegnap este másodszor Aczél Ilona, a Nemzeti színház kitűnő művésznője. Játéka elementáris erővel hatott,

Végh Gyula

szücsmester, szörmeáru szabó és szürcsabó kellékek raktára Debreczen, Főutca 42. sz.

Gyarmati-palota.

Alapítottatott 1867-ben.

A címre tessék figyelni!

Elsőrangú, modern és legnagyobb

molykár elleni megóvó és biztosító beraktározás vállalat

Főutca 42. szám alatt. (Gyarmati-palota.)

Férfi és női szörmeás ruhákat csakis szücsmesterhez adhatjuk megóvásra.

Teljes tisztelettel

VÉGH GYULA.

igaz és meggyőző volt minden szava. Fő-érdeme éppen az, hogy mindig a legnagyobb természetességre törekszik. A többi szereplők is megállották a helyüket, különös élvezetet nyújtott Zilahy Gyula remek alakítása. (—őly.)

* **Komlóssy Emma fellépte.** Pénteken este kezd meg több estére terjedő vendéglátását Komlóssy Emma a debreceniek kedvelt primadonnája. A kiváló művész elő estén Huszka—Marius szép zenéjű operettjében a Bob herceg címszerepében lép fel először. A főbb szerepeket ez előadásban Komlóssyyn kívül Jakabfi Jolán, Uti Gizella, Vajda Ilonka, Horvát, Deési, Kemény, Torma, Ligeti és Nádor játsszák. Szombaton másodszor lép fel Komlóssy Strauss klasszikus zenéjű operettjében a Böregér Adél szerepében.

* **Iglói diákok.** Hosszabb pihentetés után vasárnap délután újból színre kerül Farkas Imre poétikus daljátéka az Iglói diákok a szintársulat karszemélyzetének javára. Ez előadás iránt máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

Szökik a hűtlen postás.

Nagy sikasztás a nádudvari postán.

Nádudvaron szenzációs szökésről beszélnek tegnap óta. A nádudvari postamester, Weinhardt Sándor kedden este nyomtalanul eltűnt és csak másnap, szerdán reggel lett világossá a hirtelen eltűnés oka. Ugyanis az utóbbi időkben többféle szabálytalanságot észleltek a postán, sőt beszéltek elsikkadt pénzekről is. A suttogva költött hírek valódiságának kiderítésére a napokban a postaigazgatóság egyik kiküldöttje váratlan vizsgálatot tartott a nádudvari postán és ezen alkalommal azon szenzációs meggyőződésre jutott, hogy a postamester kezeire bízott hivatali pénztárából jelentékenyebb összeg hiányzik.

Weinhardt Sándort ezen felfedezés érhelő módon meglepte. Ráeszmélt, hogy büns manipuláció napfényre kerültek és a büntetéstől való félelem és szégyénérzet kínos hatása alatt kedden este kocsira ült és egyenesen Kabára hajtatott.

Ott minden valószínűség szerint vonatra ült és így menekült tovább az igazságszolgáltatás keze elől.

A nádudvari rendőrség azonnal a legszélesebb körbe kiterjedő nyomozást indította meg az eltűnéstől ember kézrekerítésére. De eddig nem sikerült nyomára akadni. — Nem lehetetlen, hogy az eltűnt postamester valahol öngyilkos lett.

Weinhardt Sándor 33 éves, nős ember volt. Felesége a debreceni postánál kiadónő. Az eltűnt embernek különös ismertető jele, hogy menés közben erősen biceg. Szökése előtt levelet intézett feleségéhez, melyben érzékeny bucsút vett tőle.

Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.

UJDONSÁGOK

— **A trónörökös utazása.** Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki jelenleg Kupinovában vadászik, csütörtökön este Bécsbe érkezik és onnan feleségével együtt konopist-i birtokára megy, ahol vasárnapig marad. Valószínű, hogy a trónörökös ma este, vagy holnap reggel átutazik Budapestre.

— **Számonkérő szék a vármegyén.** Tegnap délelőtti hajdumegyénél számonkérő szék volt Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. Az ülésen az elmúlt negyedévi munkásságot vizsgálták felül s a legteljesebb rendet találta. Domahidy Elemér főispán a tisztikarnak meglegedését fejezte ki.

— **Debreceni mérnökök a kissármási földgazdálkodásról.** A Magyar Mérnök és Építész Egylet Debreceni Osztálya a nagyváradi testvér-osztályal együtt szeptember 27-én szombaton és vasárnap a kissármási földgáz forrás helyére kirándulást rendez. A kirándulás programja: Indulás szombaton 8 óra 57 perckor érkezés Kolozsvárra este. Kolozsvárról indulás 6 óra 46 perckor, Marosrudason különvonaton utazás Kissármásra. Visszaindulás vagy 12 óra 20 perckor a külön vonattal vagy 4 óra 16 perckor rendes személyvonattal, úgy hogy debreceni kártársak vasárnap éjjel 2 óra 30 perckor érkezzenek vissza Debrecenbe. Amennyiben a kolozsvári meghálást elkerülni óhajtják, indulni lehetne Debrecenből szombaton este 10 óra 45 perckor is és Kolozsvárt csatlakoznának a társaság többi részéhez. A kiránduláson hölgyek is részt fognak venni. A kirándulás iránt érdeklődők felkéretnek, hogy Sztankay F. Béla igazgató-egyleti titkárnál (Burgundia-u. 1. sz.) jelentsék be a kirándulásra való részvételüket lehetőleg e hét végéig, hogy a kolozsvári elszállásolás részben a külön vonat miatt az intézkedés kellő időben történhessen meg. A féléru jegy igazolványok végeztél célszerűbb lesz egyenként közvetlen Pompélyi igazgatóhoz fordulni. Nem tudjuk elég nyomtatékon az osztály tagjainak ezen nagyfontosságú és kedvezményesen megtehető kirándulást figyelmükbe ajánlani és reméljük, hogy mérnökeink megragadva a kedvező alkalmat tömegesen fognak a kirándulásra részt venni.

— **Szerencsétlenség a gyárban.** Tegnap délután a mezőgazdasági gépgyárban súlyos szerencsétlenség történt. Besenyei Péter 15 éves géplakatos tanoncot érte a szerencsétlenség, aki a gyár egyik műhelyében dolgozott a gyalogép mellett. Eközben nem vette észre, hogy a jobb keze a kés alá jutott, amely levágta az ujjait. Az előhívott mentők Besenyeit a kórházba szállították s ott ápolják.

— **Új tagok az állatvédő-egyesületben.** Az állatvédő egyesületbe újabban a következők jelentkeztek tagokul: Szikszay Gyuláné gyűjtőívén: Alapító tag: Első magyar fészekodogya. Rendes tagok: Glück Izidor, Szikszay Gyula, Szikszay Gyuláné, ifj. Szikszay Gyula, Bán Eszti, Lovász János, Müller Adolf, ifj. Rácz András, Váradi Ilonka, Egry Ferenc, Vass Armin, Szöllösi Rudolf, Szilágyi Jenő, Lukács Izidor, Biczó Gyula, Radetzky József, Eklí Józsefné, báró Wangenheim Gyuláné, Pfeiffer Gyuláné, dr. Tüdös Jánosné, Ungváry Józsefné, Gondy Károlyné, Pápay János, Molnár Kálmán, Szendrő Sándor, Perner Zsigmond, Gyurcsány Ferenc, Miksik Tibor, Puskás Antal, Kövendy Lajos, Gróh Ferenc, Lipcsey Gyula, Multán Márton, Fetszer József, Papp Gyula, Jost Ferenc, Fűvessy Lajos, Bavlica Pál, özv. Jabloncay Kálmáné, Klár Andor, Klár Jolán, Fritsch Károly, Szűcs Ferenc, Szarukán József, Fráter József, Bergel S., Kovács Aladár, Deutsch Lajos, ifj. Dávid Sándor, Sándor Armin, Molnár Ferenc, Lichtschein Dezső (Balmazújváros), Lukács Vilmos, Szerdahelyi Adolf, Zelinger Ede, Lestyán Adorján, Poszek Gyula, Löwy Bernát, dr. Ujfalussy Géza, Csath Zsigmond, Papp Lajos, Kripló József.

— **Az Arany Bika Mulató** holnap, május 12-én, pénteken megnyílik. Megnyitó műsor: Hall és Kambel jongleurók. Humsti—Bumsti, Deák nővérek nemzetközi táncosnők. Kovács Andor cabaret-művész. Gombos Nusi táncosnő. Halmi Kató énekesnő. Szegő Poldi soubrette. Arnyai Károly humorista. Jola J. Lande olasz soubrette. Miriam, „A megbolondult komédiás”. Szegő Józsa cabaret-művész. Mariette Karno angol ének- és táncosnő. Altschul Ernő karmester. Előadás kezdete 9 órakor. Helyárak: I. hely 2 kor, II. hely 1 korona 50 fillér.

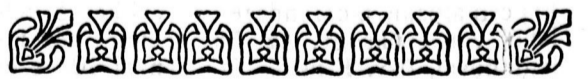
— **Véresre verték.** Süvöltős János nyilastelepi lakos tegnap délelőtti betért a közeli korcsmába egy kis italra. A korcsmában találkozott egy régi haragossával Tóth Sándorral. A felek között már régi idő óta családi viszálykodásból kifolyólag ellenségeskedés folyik. Tóth Sándor rátámadt Süvöltősre, aki nem hagyta magát, visszautasította a sértéseket, mire Tóth egy löccsel többször úgy fejbe verte, hogy összeesett. Beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Köszönetnyilvánítás.** A családunkat édes jó férjem és szeretők apánk elhunytával ért mérhetetlen fájdalomunkban igaz részvételt osztózkodók fogadják ez uton is halánk és köszönetünk őszinte kifejezését. Özv. Kertész Istvánné és családja.

— **Nyilvános nyagtlazás.** Dr. Galánffy János kir. közjegyző ur a napokban elhalt kedves volt apósa dr. Öreg János és szeretteit nagybátyja Nyiri Sándor koszorújának megváltása címén a sikeinémák intézete javára negyven koronát küldött, mely összeg felvételét köszönettel nyugtatom. Gorzsik Béla helyettes igazgató.

— **Köszönetnyilvánítás.** Erdei János mezőrendőrkapitánysági biztos f. évi május hó 7 napján történt temetése alkalmából az alulírottak iránt megnyilatkozott tömeges részvételt ezen uton mondunk halás köszönetet a megjelent nagy közönségnek, tisztársainak, valamint gyásznappegyünk jelentőségét emelő rendőrségi személyzetnek, Rostás István főkapitány ur és dr. Boldizsár Kálmán tanácsnok, mezőrendőrkapitány urnak, utóbbi teljes személyzetével felelhetően kedves halottunk végtisztességén megjelenéven, sajtó szívünk fájdalmát részvétükkel enyhítették. Debrecen 1911 május 10. Özv. Erdei Jánosné szül. Szubsztiványi Margit, a megboldogult gyászoló neje és négy árvája, valamint a gyászszaborgult édesanyja: özv. Erdei Pálné.

— **Máthé János** vízvezeték, fürdőberendezés és csatornázási vállalkozó. Elvállalja az udvar szakszerű csatornázását a kaputól befelé, kivánat szerint, kőanyag beton vagy öntöttvascsövekkel Teifviz lefolyó udvari vezeték bekötését a csatornába. Fürdőberendezés, angol closet felszerelését. Jótállással jutányos áron. Műhely és iroda: Darabos-utca 54. sz. Minta üzlet: Egyháztér 5. szám. Telefon szám 321.

BUTORCSARNOK megnyílt

Hunyadi utca 17. sz.
Demetrovics palotában.
A csarnokban eladott műbutorokért
KOVÁCS GYULA
műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

A város vagyonának kezelése.

Tisztviselők fizetésrendezése.

A jog és pénzügyi bizottság ma délutáni ülésén hosszasan és behatóan foglalkozott avval a miniszteri leirattal, amely a város által alkotott szabályrendeleti tervezet egyes intézkedéseit kifogásolja és azok helyett más rendelkezéseket kíván felvenni.

Igy igen fontos kérdés az, hogy a város ingatlanainak értékesítése csak a közgyűlés jogával tartassék-e fenn, vagy pedig a tanács intézkedhessék ezekben a kérdésekben. A miniszter kívánsága ugyanis az, hogy ezek az összes ügyek terjesztessenek a közgyűlés elé, ami pedig az elintéztést nagyon késleltetné, a város anyagi érdekeire rendkívül hátrányos lenne.

A városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdésénél kimondották, hogy a tervezet eredeti álláspontja a fizetési fokozatok beosztására nézve fenntartandó.

Az ülés ezen részének lefolyása a következő:

Tóth Emil dr jegyző felolvassa a miniszteri leiratnak azt a részét, amely az új városi szabályrendeleti tervezettel szemben olyan értelmű módosítást kíván, hogy a városi vagyon értékesítése, hasznosításának adása a közgyűlés joga legyen, ne pedig a tanácsé. Eszerint az eladásra kerülő és bérbeadandó ingatlanok árverési feltételeit, a kikiáltási árát a közgyűlés állapítsa meg és ugyanaz intézkedjék az árverés jóváhagyása kérdésében. A tervezet eredeti rendelkezése ugyanis ellenkezik a községi törvény 120. §-ának intézkedéseivel, amelyekkel szemben szabályrendeletileg nem lehet intézkedni.

A miniszteri leirat vonatkozó részével szemben Magoss György dr részletes elabratumot terjesztett elő. Ebben kifejti, hogy mily nagy megterhelés volna a közgyűlésre és a bizottságokra nézve a miniszter álláspontja. A közgyűlés nem határozhat olyan kérdésekben, amelyekben sürgős intézkedésekre van szükség, mert ez az alaposság és a város anyagi érdekeinek hátrányára volna. Eddig is az volt a gyakorlat, hogy csak a legfontosabb ügyeket, mint legutóbb az ohati birtokok bérbeadását vitték a közgyűlés elé, a jelentéktelenebb ügyekben azonban eddig is a tanács intézkedett.

Értelemben nem is kifogásolják a miniszteriumban ezt az eljárást, mert tudják, hogy a debreceni speciális viszonyok között kivételnek volna mindent a közgyűlés elé vinni, csak azt nem akarják, hogy a szabályrendelet világosan intézkedjék e tekintetben. Inkább tartásuk fenn az eddigi állapotokat és hagyják ki a tervezetből ezt a rendelkezést.

Ezzel szemben a főügyész azt javasolja, hogy a közgyűlés általánosságban állapítsa meg az árverési feltételeket, intézkedési jogát pedig ruházza át a tanácsra.

János Zoltán farizeuskodásnak minősíti a belügyminiszter eljárását. Kijelenti, hogy ebből az eljárásból is nyilvánvaló, miszerint Debrecen fejlődésének éppen a miniszter az akadályozója. Az ellen ugyanis nem volna kifogása, hogy a szerinte törvényellenes állapot fennmaradjon, ennek a legalizálását szabályrendeleti úton már ellenzi.

— Belátja szóó, hogy a sok bérlet-ügy és kisebb adásvételi ügyek súlyosan megterhelnék a közgyűlés munkakörét, azonban a közgyűlés tagjai anyagilag is felelősekké tehetők, ezért bizonyos értékhatárt kíván megállapítani. Nagyobb fontosságú kérdéseknél, mint az ohati bérletek ügye, bebizonyosodott ugyanis, hogy nagy jelentősége van a közgyűlés ellenőrzésének. Ugy látszik, hogy a miniszter mindenáron államosítani akarja a közigazgatást és ezért ellenzi az általános szabálytól eltérő intézkedésnek, amely

pedig a debreceni speciális viszonyok szerint megokolta, a szabályrendeletbe való felvételét. Az általa ajánlott értékhatárra vonatkozó módosítással a miniszterrel szemben ajánlja az eredeti álláspont fenntartását.

Szilágyi Imre pártolja a miniszter álláspontját, mert a törvénnyel ellentétesen szabályrendelet nem intézkedhetik.

Márk Endre az eredeti állásponttal való ragaszkodást javasol, mert reméli, hogy a miniszteriumban végre is meggyőződnek a tervezet álláspontjának helyességéről.

Tüdös János dr kifejti, hogy a miniszter által kívánt részek kihagyása nem egyéb pia fraudnál, ezért indítványozza, hogy ily értelemben határozzon.

Végre hosszabb vita után a főügyész indítványa értelmében határozott a bizottság.

Vita támadt a miniszter ama rendelkezése felett is, hogy az árvaszéki ügyész ne fogadhasson el díjazást az árvapénzeket kölcsönvevő felektől. A bizottság javasolja az eredeti álláspont fenntartását, amely szerint az ügyész mérsékelt díjakat szedhet a kölcsönkérőktől, akiknek érdekében eljár.

A miniszter által kívánt több módosítást vita nélkül elfogadtak, így többek közt azt is, hogy törvényhatósági bizottsági tag olyan ügyekben, amelyekben maga hozzátartozója, vagy képviseltje van érdekelve, fel nem szólhat.

Rendkívül izgalmas vita indult meg a városi tisztviselők fizetés rendezése körül. Évek óta vajdák már ez a kérdés és sehogysom tudnak benne dűlőre jutni.

A tervezet 17 fizetési osztályt állított fel, viszont a miniszter az állami tisztviselőkre nézve megállapított öt fizetési osztályba sorozná a városi tisztviselőket. Leiratában azt mondja, hogy ahol ez szükséges, ott szavazzon meg a város személyi pótlékot az egyes tisztviselőknél.

Magoss György dr itt is irásos előterjesztést tett, melyben kifejti, hogy azért állapított meg a város nagyobb számú fizetési osztályt, mert az egyes állások különböző kalifikációhoz vannak kötve és különböző fokú felelősséggel járnak.

Márk Endre tiltakozik a miniszter állásfoglalása ellen, mert ez sérti a város önkormányzati jogát. Sem törvény, sem miniszteri rendelet nincs, amely korlátozná e tekintetben a város önrendelkezési jogát. Az eredeti tervezet fenntartását javasolja azzal, hogy a kérdés végleges eldőléséig a tervezetben megállapított és a mai fizetések közt mutatkozó különbséget személyi pótlékkal egyenlítsék ki. Így a tisztviselők nem szenvednek hátrányt.

János Zoltán hasonló értelembe szóval fel és kijelenti, hogy Debrecen autonómiáját a miniszterrel szemben meg kell védeni.

Révi Nándor dr azt indítványozza, hogy albizottság egyeztesse össze a miniszteri álláspontot az eredeti tervezettel különböző nagyságú személyi pótlékok megállapításával. Így végre dűlőre jut ez a kérdés.

Roncik Lajos a miniszteri álláspontot védelmezi.

Végül a bizottság elnöki döntéssel kimondotta, hogy a tervezet eredeti álláspontját tartja fenn a miniszterrel szemben.

TÁVIRATOK.

A cár szerződést köt.

London, május 10. A Daily Telegraph közli, hogy a cár egyenes kívánságára egy francia-angol szindikátus veszi át az orosz flottaépítést. A szindikátus francia tőkésből áll, élükön a köztársaság egy volt elnökével és az angol Wickers Sons and Maxim hajóépítő-vállalatból. A szerződés kiköti, hogy lehetőleg oroszországi anyagot kell használni és orosz munkásokat alkalmazni. A legközelebbi napokban aláírják a szerződést. Még két hét előtt a cár maga vizsgálta át a szerződés tervezetét s jóváhagyta.

Nincs pénz kirándulásra.

Athén, május 10. Ugy volt, hogy az egyetemi ifjuság egy sportoló válogatott csapatát e nyáron Bécsbe, majd Szófiába utazik dicsőséget aratni. A kirándulásból azonban valószínűleg nem lesz semmi. Az egyetemi tanács értesítette az ifjakat, hogy nincs pénz erre a kirándulásra és halasszák jobb időkre az utazást.

Mahler Gusztáv haldoklik.

Páris, május 10. Mahler Gusztáv tegnap este nagyon rosszul volt. A szérumkezelés elvesztette hatását, a streptococcusok éppen olyan nagy tömegben lépnek fel a vérben mint azelőtt, a szívgyöngeség aggasztó és a beteg testi ereje szemlátomást csökken. A kezelőorvos a legrosszabbra készítette elő a nagybeteg hozzátartozóit.

Kifutó fiu fizetéssel felvétetik lapunk szerkesztőségében

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elejtett vád. A debreceni kir. törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Willner Ede gépész bűnügyét. Willner azzal volt vádolva, hogy a Kerekes-telepen ez év március 17-én egy szecskavágó gép mellett Császár Imre napszámot alkalmazta s kellőképpen nem oktotta ki. Ennek folytán Császárt katasztrófa érte, a gép levágta a jobb karját. A fő tárgyaláson kiderült a tanuk vallomásából, hogy a vádlott gépész kitanította a sértettet s a szerencsétlenség miatt őt terhelte a felelősség. Erre a kir. ügyészség képviselője a vádat elejtette s a bíróság Willner ellen a további eljárást beszüntette.

§ Megvesztette a rendőrt. Róth Anna 17 éves szobalányt Háda Sándor rendőr szerelmi találgán érte s természetesen előkarta állítani. Róth Anna megijedt s kivett 5 koronát, melylyel a rendőr haragját enyhíteni akarta. Háda még dühösebb lett a pénz látára s annál inkább bevitte. A törvényszék tegnap ítélkezett a leány felett, akit fiatal kora miatt egyelőre dorgálásra ítelt.

§ A szülők tolvaja. Balogh Molnár Antal nánási legény valóságos réme volt a szüleinek és rokonainak. Mindent, mi csak keze ügyébe esett, ellopott s az így szerzett dolgok értékét elitta. A züllött fiu tegnap került a törvényszék elé. A bíróság B. Molnár Antalt 1 havi fogházra ítélte. Ugyancsak bajba keveredett B. Molnár miatt Pénzes László és neje orgazdaság miatt s őket a törvényszék 30—30 korona fő és 10—10 korona mellékbüntetéssel sújtotta.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 10.

Az árak 50 kilogramonként

buza máj.	12 42—12 47.
buza okt.	11 25—11 32.
rozs okt.	9 24—9 20.
zab máj.	— — — —.
zab okt.	7 46—7 48.
Tengeri máj. 1911.	6 40—6 42.
Tengeri júl. 1911.	6 55—6 54.

Értéklőzsde. Osztrák hitelrészvény 648—Magyar hitelrészvény 817 50.

Méhészet.

Elérkezett az év legszebb szaka, mely nem csupán a sportkedvelőknek kedveskedik, hanem a méhészeknek, de legfőképpen szeretett kis méheinknek sok-sok örömet hoz.

Ezen időszakban találják meg főképpen fáradságuk jutalmát a méhészet gyönyöreiben azok, kik méheiket luxusból gondozzák. Mert van ám ilyen igen sok. Megvagyunk róla győződve, hogy lesznek olyanok a nyájas olvasók között, akik a fentebbieket olvasva kétkedni fognak szavamban és fölteszik magukban e kérdést: Ugyan mi járhat a méhészkedésnél gyönyörrel? Ezeknek akarok az alábbiakban röviden felelni. Mondhatom, soha nem láttam istenebb látványt, soha semmit nem szemléltem oly elragadtatással, soha nem gondolkodtam el úgy a természet tökéletességén, mint midőn az első rajt látam kivonulni.

Kik ez látták, azok részére fölösleges ezt tovább fejtegetni, akiknek pedig nem volt alkalmuk egy ilyen fönséges látvány szemtanuja lenni, azoknak hiába ecsetelem. No, de erről bővebben majd máskor, most áttérek a műrajkészítésre.

A raj nemcsak természetes, hanem mesterséges is lehet. A mesterségesen előállított rajt nevezzük műrajnak. A műrajt mindig főhordás előtt készítsük el. (Vidékünkön a főhordás az akácvirág kinyílásával kezdődik, az idén valamivel előbb, mint máskor, valószínű 11—13-e körül.) A műrajkészítést vagy egy családból kettőt csinálunk, vagy pedig több (5—6 családból csinálunk egy új családot.

Az első esetben a teendők a következők: A megosztandó család mellé állítjuk azt a kaptárt, amelybe a megosztott család egyik részét tesszük. A kaptárba, úgy alulra, mint felülre egy-egy üres kiépített dolgozó sejtet függesztünk.

A megosztandó családból kiszedjük az összes kereteket. A kiszedett kereteket figyeljük, hogy nincs-e rajta az anya, ha az anyát megtaláljuk, a keretet az anyával együtt betesszük az előbb elkészített kaptárba, még pedig a felső sorban, alulra pedig egy kiépített üres dolgozó sejtet tesszük, ezután alulra és felülre egy-egy mézes keretet, ugyancsak alulra és felülre három-három érett fiasításos lépet, de a fiasításos lépek közé üres, teljesen kiépített dolgozó sejtet is tegyünk, hogy az anya fennakadás nélkül folytatnassa a másik családnál abbahagyott munkát, a fiasítást. Ha ezzel elkészültünk, akkor, a fedetlen fiasításról a méheket átseperjük. Így a sok fiatal méh átkelet a műrajhoz, amely hűen ott is marad. A műrajhoz került öreg méhek visszarepülnek a régi családhoz, sőt még jó aznap délután megetetni a műrajt mivel ezután előjátékba törnek ki és így az öreg méhek hazatérnek. A fiatal méhek megkezdik a fiasítást ápolni. A megosztott család, megosztott népet ezután visszarakjuk. Az elveit kereteket kiépített keretekkel pótoljuk. A családnak fedetlen fiasítást adunk, hogy magának anyát nevelhessen, ha azonban van kiépített és bepetézett anyabölcsőnk, akkor inkább ezt, miáltal az anya sokkal hamarabb kifejlődik, megtermékenyül, megkezdí a petézést és halad a régi kerékvágásba. Ha netalán huzamosabb ideig oly idő járna, hogy ki nem repülhetnének, a műrajt eteljük. A második módja műrajkészítésnek a következő: Veszünk egy üres és tiszta kast, ebbe

minden családból 1—2 keret méhet beleverünk. E őztesen azonban keretenként jól összefűstöljük, ezután minden családból elveszünk 1—2 fiasításos keretet, melyet a már előbb elkészített kaptárba rakunk.

A kereteket épp úgy rendezzük el, mint az első esetben, kivéve, hogy az anyás keret helyett egy fiasításos keretet tesszük. Ha ezek megvannak, akkor a kaptárt a népet az előkészített kaptárba ültetjük. A füstöl egy szagot kapva, megszokják egymást és mihamar észreveszik az anya hiányát, ezt egy-két napig éreztetjük velük, ha van anyanevelőnk, akkor kész anyát adunk be anyazárkában. Azonban ha nincs tartalék-anyánk, akkor fedetlen fiasítást adunk be nekik, hogy neveljenek maguknak anyát.

A természetes rajról legközelebb.

Most pedig a méhekre és időjárásra vonatkozó április havi megfigyeléseimet közlöm, hogy egy általános képük legyen méhésztársaimnak az elmúlt hónapban a méhek fejlődéséről.

A mérlegen álló család a reggeli mérésnél fogyasztotta 1—10-ig 65 gr.-ot, 10-től 20-ig 860 gr.-ot, 20—30-ig 1180 gr.-ot, összesen 2105 gr.-ot. Az esti mérésnél apadt: 1—10 ig 305 gr.-ot, 10—20-ig 520 gr.-ot, 21—30 ig semmit (t. i. azért semmit, mivel a nappali szükségletét behordta) összesen 825 gr.-ot. A súly növekedés az esti mérésnél 19-én kezdődött.

A súlynövekedés 19—20-ig 450 gr., 20—30 ig 7200 gr., 23, 24-én naponta 1500 gr. hordtak. Áprilisban a tiszta súly növekedés 472 gr. volt. Az időjárásra vonatkozó adatok, melyek a méhekre minden tekintetben behatással voltak, a következők. A hőmérséklet minimuma 8-án volt 5 C., fagyott továbbá 5, 6, 7, 8-án. Maximuma 27-én volt + 32 C. volt 20, 23, 27-án. Az elmúlt hónapban szélsőséges nap volt 9, egy erősebb szél volt 11, két erősebb 5 és három erősebb 4 napon. Az égbolt egészen darált volt 17, félig borult 6 és egészen borult 7 napon át. Tűnemények 3-án zivatar, 4, 5, 6-án hó (fél cm.) 7, 8, 9, 25, 28, 30-án eső. A fák virágzására 10-én barack, 19-én szilva, cseresznye, meggy, 27-án körte és alma.

Ezekből láthatjuk, hogy április hava méhészetünkre részben kedvező, részben kedvezőtlen volt.

Ingatlanok forgalma.

Gömöri István és neje Bagi Mária vesznek a debreceni 6167 sz. tjkvben foglalt 282 négyszögöl majorsági földet Jakobovics Adárné és társaitól 1208 koronaért.

Tomak János és neje Pásztor Erzsébet vesznek a debreceni 10508 sz. tjkvben foglalt 358 négyszögöl majorsági földet Nagy József és neje Lajder Máriaától 3200 kor.

Ókrös István és neje Hanobik Zsuzsánna vesznek a debreceni 8495 sz. tjkvben foglalt 333 négyszögöl Homokkerti szőlőt Somogyi Jánosné Györi Irmától 7400 kor.

Farkas János és neje Nagy Zsuzsánna vesznek a debreceni 1351 sz. tjkvben foglalt Nyil-utca 21. sz. házat Halász Erzsébettől 4700 koronaért.

Fábián János és neje Nagy Irma vesznek a debreceni 1162 sz. tjkvben foglalt Homok-utca 76. sz. házat özv. Radácsi Jánosné Györfi Erzsébettől 3400 kor.

Veres Antal és neje Balogh Anna vesznek a debreceni 2718 sz. tjkvben foglalt Erzsébet-ut 39. sz. házat özv. Rácz Istvánnától 19000 koronaért.

Uj. Annyok Károly és neje Oláh Eszter vesznek a debreceni 783 sz. tjkvben foglalt

Rákóci-utca 18. sz. házat özv. Sepsi Dezsőné és társaitól 39000 koronaért.

Pallerman Ferenc és neje Miskolczi Eszter vesznek a debreceni 10988 sz. tjkvben foglalt 325 négyszögöl ujosztású földet Molnár Jánostól 4700 kor.

Vitányi Máttyás és neje Vitányi Zsófia vesznek a debreceni 10988 sz. tjkvben foglalt 315 négyszögöl ujosztású földet Molnár Jánostól 4800 kor.

Asztalos József és neje Barta Sára vesznek a debreceni 5613 sz. tjkvben foglalt Vörösmarti-utca 17. sz. házat Oláh Mihály és társaitól 16800 kor.

Balkányi Ede vesz a debreceni 8895 sz. tjkvben foglalt Ötvös-utca 4. sz. házat Megyesi Ferenc és neje Földesi Nagy Juliánától 40000 kor.

Balogh Sándor és neje Barna Zsófia vesznek a debreceni 10995 sz. tjkvben foglalt 310 négyszögöl új földet Kiss Máriától 3500 koronaért.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

És elémült e gondolatra.

De ismerte férje heves természetét, okosabbnak tartotta, tenni magát, mintha nem is értette volna.

— Majd ha a vászamat eladom, bekapok érte egy kis pénzt, de csak a nyár derekán.

— Nem azt értettem én, hanem amit a gyermekeid számára letettél, — viszonzá a férje.

— Az már nem az enyém, nem is volt soha, — figyelmezteté az asszony határozottan.

— És vajjon kié? Tén a helységé, he? — kérde a férj ingerülten.

— Majd a gyermekeké, amikor fölnevednek.

— És addig én a te gyermekeidet tartom, neveljem, veszdődjem velük és nyomorogjak, mikor a pénzzel kezeim között magam is megélnék, a tőkét is megszorítottam.

— Több is volt már kezeid között, még sincs belőle semmi.

— Az akkor volt, most pedig nem úgy lesz. Mondom, száz forint a nyereség egy hétre. Csak egy hétre kérem, akkor visszadom. Egy krajcárig visszadom.

— Nem adod vissza.

— Ne ingerelj asszony, mikor mondom, hogy visszadom! Gazember a nevem, ha vissza nem adom. Itt a ház; irasd be azt gyermekeid nevére, ha szavamban nem bízol.

— És mit akarsz a pénzzel? — kérde az asszony, kit férje hathatós szavai már megingatának.

— Azt nem mondhatom meg. Föl kellett fogadnom, hogy nem mondom meg senkinek. A jövő héten megadod; de most csak azt mondhatom, hogy háromszáz forint után száz forint nyereség.

— Nem adom gyermekeim pénzét. Félek, hogy vissza nem kapom soha, — kiált az asszony kínos határozottsággal.

— Nem adod? És hát azt sem akarod, hogy ismét ember legyen belőlem?

Azt akarod, hogy a csiriznyaló kapja meg a száz forintot és én csuffá legyek téve, — kiáltá Nádverő és ami ezután következett, már nem szóval vala ugyan mondván, de azért elég nyomatékosan bűt a szegény Évára, hogy még aznap elment a jegyzőhöz, hogy vasárnap kérje ki a pénzét az árvák atyjától, az összeg értékéig pedig a házat kötötte le.

Az érdemes jegyző pedig azon volt, hogy az összeget minél előbb kézhez vegye.

(Folytatjuk)

Eladó ház,**Ajtó-utca elején**

szép, modern ház, 250 öföldtelekkel, négy lakással, átjáró az Eötvös-utcára, olcsó áron azonnal eladó.

Értekezhetni: **Molnár Henrik Dreher-étterem**, délben 1 - 2-ig, este 8 - 9-ig.

Eladó ingatlanok.

Bérházak, jó helyen, sarok telkek, jól jövedelmezők.

Földbirtokok Nádudvaron 103 hold, Hajdúszoboszlón 60 hold, Szatmármegyében 686 hold jó minőségű szántóföldek.

Boldogfalvai kertben 300 négyszögöl szőlőföld, épületekkel, egészbe vagy részben.

Ingotlanok vétetnek.

Bérházak jól jövedelmezők, és földbirtokok. Hely és ár nem határoz.

Földbirtokok kerestetnek. Hely és terület nem határoz.

Két jó karban levő Schmyth—Premyer írógép, olcsó áron eladó.

Gőzcséplő-garnitúrák 6 és 8 lóerős, hat hetes cséplési szerződéssel, jó karban, üzem képesek, előnyös feltételek mellett eladók.

Pénzkölcsönöket, a legbonyolottabbakat is 5—6 nap alatt elintézek.

Kereskedelmi ügyekben képviseletet, vagy megbízást vállalok.

Ingotlan adás-vételt közvetítek.

Felvilágosítással szolgál:

KUBINYI JENŐ

ingotlan adás-vételt, pénzkölcsönt közvetítő és kereskedelmi ügynökségi irodája

Debreczen, Batthyány-utca 7. szám.
Hivatalos órák délelőtt 8—12-ig délután 2—6-ig.

Balatonfüred,

gyógy- és tengeri-fürdő Zala megyében. Posta, távirda, telefon helyben.
Fürdőidény május 28-tól szeptember hó végéig.

Javallatok: Szívbetegségek, érelmeszesedés, vérszegénység, görvélykór, csusz, köszvény, a légzőszervek hurutos bántalmái, gyomor- és bélhurut, idült obstipáció- máj- és lepbántalmak, női bajok és idegbántalmak.

Gyógyeszközök: Természetes, szénsavas fürdők Sós-, fenyő-, tó-, nap- és légfürdők. Ivókúra, savó- és szőlőgyógyimód. Gyógytorna és orvosi masszázás. Szórákozásról gondoskodva van. Gyógyterem, olvasóterem, sétacsarnok, árnyekos sétányok lombos park, fenyvesliget, terzene, naponkint színelőadások, hetenkint táncmulatság, sétacsarnokkázás, kirándulások, lawn-tenisz. **VASUTI ÁLLOMÁSOK:** A BALLATONMELLÉKI VASUTON: BALATONFÜRED, a DÉLI VASUTON: SIÓFOK, hajón BALATONFÜREDRE. Vasuti szezonjegyek 33 és fél százalék kedvezménnyel menetérti jegyek. **LAKÁSMEGRENDELÉSEK** előleg beküldése mellett Lingl Valéria fürdőigazgatóhoz intézendők.

A balatonfüredi dus lithiumos ásványvíz

mely mint étrendi víz igen kedvelt, szétküldése a fürdőigazgatóság által történik.

Prospektust kívánatra ingyen küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Az

Arany Bika Mulató

Május 12-én

pénteken

megnyílik.

Telefon szám, Május 11-től 412.

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdamat

a hirlapkiadó vállalattal együtt május hóban áthelyezem **Darabos-utca 7. sz.** házamba.

Ez alkalmából könyvnyomdamat **szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Telefon 330.

Fényképezési cikkek és levélpapírok Piac-utca 12. sz. a. papirüzletemben

jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű bőrkeztük, hosszú selyem keztyük, legolcsóbb árba Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédés szilvalekvárnak 1.—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Beltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petroszény, Deák-bánya.

Ákáczzölökarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályi-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Szőlőoltványok 2 éves gyökeresoltványok I-ső osztály szokványminőségben, nagy mennyiség és választékban szállít Reitter József szőlőoltványtelep tulajdonos Lovrin. Árjegyzék ingyen és bermentve.

Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bermentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánsint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Kifutó fin lapunk szerkesztőségébe felvételik.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz.

Harzi kanári madarak állandóan kaphatók

2 éves nőtények 4-5 kor.

Csokonay Gyúlánál Debreczen, Péterfia-utca 61.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill. **Tyukszem irtó**, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.

Fagybalzsam, a legerősebb fagyást és az ezzel járó viszketétséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér. A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárán **DEBRECEN, Csapó-u. 18. sz. alatt** kaphatók.

Minden a szak mába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Telefonszám: 321.

Máthéi János

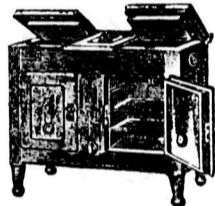
légszusz, vízvezeték, csatornázás központi gőzfűtés és fűrdőberendezési vállalkozó.

Műhely és iroda: **Darabos-u. 54.**

Modern tüzel: **Egyháztér 5. sz. a.**

(Nagytemplom mellett), ahol elegáns

háztartási jégszekrények

különféle nagyság és kivitelben I-ső rendű gyártmány, jutányos áron beszerezhető, jól állás mellett. Javítások díjtalanul eszközöltetnek.

Ugyanott díszes és célszerű mosogató asztalok, szoba-klosetek, fürdő-kádak, fürdőkályhák, mosdók, closetek, bidetek és egyéb fürdőszobai pipere-cikkek, szállípermetezők és mindenféle bádogárak nagy választékban kaphatók.

Minden nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés, kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére.

Gömör-rozsnyói vasas gyógyfürdő és hidegvízgyógyintézet

a Tátrák alján fenyvesek között.

Klimatikus gyógyhely, 400 méternyire a tenger színe felett, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű csúcsonyi völgyben, az 1290 méter magas Ökörhegy alján. Javalva: a női ivarszervek bántalmainál, egyéb női bajoknál s következményeinél; a vérrendellenes összetételre alapuló betegségeknél (vérszegénység, sápkór); súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén; görvélly és angolkóránál; idegbajoknál; tengeri fürdő után utókuránál stb. stb. Egyenletes és kellemes hőmérséklet (18-22°). Pormentes, ozonduz fenyves levegő, gondozott sétányok, villamos világítás. Pensio randszer. Vasút-, posta-, távirda- és telefonállomás helyben. Kitérő vasúti összeköttetés mindenfelől.

Közele kiránduló helyek:

Krasznahorka vára a világhírű Andrásy-mausoleummal, Betléri káptély, Szulovai vadász kastély, Dobsinai jégbarlang, Aggteleki és Szilicei cseppkőbarlang, világhírű Sztracsenai és Szádelői völgy, Murányi vár. Fürdő orvosok:

Dr. Hajcsi Sándor és Dr. Heinecz Hugó.

Bővebbet: **A fürdőigazgatóság.**

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50 -ik Idényértosítónket, kérje annak bérmentes beküldését.
KUNZ ÁRUHÁZ

Budapest, V. Bécsi-utca 6

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Húrutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, rosz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa

czégtől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy újabban utazozzák

a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utazott dobozokban természetesen csak kő-szerű gumisarkok vannak, jól látszik tehát, ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

Védjegy

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legregibb, legmakacsabb tyukszemet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtó szer kapható a felfaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél **Ujpest, Kossuth- és Deák-utca** sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a felfaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSZKY-féle

Fetűlmuhatatlan háziszor

BOROLIN

gülmökös, izom- és idegfájdalmak, kőszvény-, csúsz-, ischias-, gerék-, láb-szaggatások, hátszorások és égési sebek megszüntetésére. Kitérő fertőtlenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2- és 2.50 koronás üvegekben. Előárnyék: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.** Budapest, H. kerület, Fő-utca 76. szám.